

Список використаних джерел

1. Програма охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки Миколаївської області на 2000-2010 роки [Електронний ресурс]. — Режим доступу : www.oga.mk.ua
2. Кіщак Ю. І. Програмні матеріали охорони довкілля Миколаївської області // Актуальні проблеми історії та культури України. Зб. наук. праць. Ч.2. — Миколаїв, 2000. — С. 279-283.
3. Закон України “Про охорону навколишнього природного середовища” від 25 червня 1991 року № 1264-ХІІ // Звід Законів України. Серія 3. — 2000. — № 3. — С. 147-203.

Науковий керівник – Мельник І.О., канд. екон. наук, доцент, кафедра економіки підприємств, Миколаївський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ АЛЬТЕРНАТИВНИХ СИСТЕМ ЗЕМЛЕРОБСТВА

**Вакар К.В., здобувач вищої освіти,
Миколаївський національний аграрний університет**

Сьогодні людство потерпає від дії екологічних проблем. Вони є наслідком антропогенних дій і призводять до негативних соціальних та екологічних наслідків. В результаті нераціональної господарської діяльності людини відбувається виснаження ґрунту, його забруднення, зміна складу або навіть його знищення. Підраховано, що на одного жителя нашої планети припадає менше одного гектара орної землі. Ці площі продовжують скорочуватися [1]. Покращення стану ґрунту можна досягти шляхом впровадження землекористувачами екологобезпечних альтернативних систем землеробства.

За останні десятиліття кількість екологічних господарств значно збільшилася. Розширюються екологічно оброблювані площі, зростає попит на екологічно безпечні продукти. Органічне сільське господарство практикується в 160 країнах, і 37 млн га органічних сільськогосподарських земель перебувають у віданні 1,6 млн. фермерів. У Європейському Союзі нараховується 7,39 млн га угідь, сертифікованих за критерієм екологічного сільського господарства, у тому числі 3 млн – біорілля і 3,2 млн – біопасовища. Країнами з високою часткою органічного землеробства є Ліхтенштейн (26,9%), Австрія (18,5%), Швеція (12,6%) та Італія (8,4), за яким слідують Чехія та Греція (по 7,2%) [2, 3].

Проблеми становлення та розвитку альтернативних систем землеробства активно розглядалися багатьма вченими, а саме П.В. Писаренко, О.О. Горб, Т.В. Невмивако, Ю.С. Голик, В.И. Кисель, М.В. Верещак та іншими.

Метою дослідження є аналіз альтернативних систем землеробства та розкриття важливості переходу землекористувачів на альтернативне землеробство.

З метою екологізації сільськогосподарського землекористування, відновлення та збереження земельних угідь, на протязі ХХ століття науковцями було виділено альтернативні системи землеробства, які схожі одна на одну, і досить складно провести межу між закінченням однієї системи та початком іншої [4, 5]:

1. Біологічне землеробство – запропоновано Лемер-Буше у 1964 році. Воно запропоноване як альтернативний напрямок хімічному землеробству. Для живлення рослин використовують тільки органічні добрива. Досить широко ця система використовується у Франції.

2. Органічне землеробство – ґрунтується на екологічно чистому виробництві, зберіганні та переробці продукції. Таким чином виникає певна органічна система «виробник-споживач». Досить поширена у США.

3. Органо-біологічне землеробство. Основною метою цього напрямку є створення здорового ґрунту, який буде спроможний «родити здорові рослини». Ця система поширена у Швеції та Швейцарії.

4. Біодинамічне землеробство. Згідно з цією системою необхідно враховувати не тільки природні фактори, а й космічні. Прихильники цієї системи намагаються за допомогою біодинамічних методів з'єднати землеробство з цілісним ритмом Землі. Біодинамічна система є одним з найбільш розвинутих напрямів альтернативного землеробства Європи.

5. Екологічне землеробство. В основі цієї системи лежить заборона використання пестицидів, при цьому дозволяється використовувати мінеральні добрива. Значну увагу приділяють дотриманню сівозмін.

6. Компромісне землеробство. Цей напрям передбачає включення до засобів впливу на ґрунт та сільськогосподарські рослини таких засобів, які максимізують вихід продукції та мінімізують темпи втрати ріллею родючості ґрунту і не призводять до деградації природного середовища в агросфері. Одним із варіантів цього напрямку є адаптивне рослинництво, яке передбачає мінімізацію внесення у ґрунт мінеральних добрив та використання нових адаптивних сортів.

Альтернативні системи землеробства керуються екологічними імперативами, які враховують найбільш доцільні способи використання ресурсів та їх відтворення і охорону від виснаження. Саме тому їх роль у структурі сільськогосподарського виробництва досить велика. Але розвиток цих систем в цілому світі та в Україні, зокрема, не може обмежуватися простою заміною традиційних технологій нетрадиційними. Він повинен включати комплексний аналіз не тільки екологічних, а й соціальних, правових, екологічних аспектів, ринкової ситуації, якості продукції, що вирощується, державної підтримки землекористувачів тощо.

Список використаних джерел

1. Васюкова Г.Т. Екологія / Г.Т. Васюкова. – Київ: Конкорд. – 2009. – 200 с.
2. Верещак М.В. Отчет о командировке М. В. Верещака, советника Председателя Московской областной Думы, в Германию 27 июня – 1 июля 2011 года [Електронний ресурс] / М.В. Верещак. – 2011. – Режим доступу: <http://moduma.ru/>
3. Экопродукция вытесняет промышленное производство [Електронний ресурс] // Международное объединение поставщиков натуральной экопродукции «Экокластер». – 2012. – Режим доступу: <http://www.ecocluster.ru/>
4. Кисель В.И. Биологическое земледелие в Украине: проблемы и перспективы / В.И. Кисель. – Харьков: Штрих. – 2000. – 162с .
5. Писаренко П.В. Основи біологічного та адаптивного землеробства: Навч. посібник / П.В. Писаренко, О.О. Горб, Т.В. Невмивако, Ю.С. Голик. – Полтава: Оріяна. – 2009. – 312 с.

Науковий керівник – Мельник І.О., канд. екон. наук, доцент, кафедра економіки підприємств, Миколаївський національний аграрний університет

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ІНВЕСТУВАННЯ ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**Василюк Н. В., здобувач вищої освіти,
Миколаївський національний аграрний університет**

В сучасних умовах господарювання Україна постала перед необхідністю активізації інвестиційного процесу. Якісне оновлення виробництва та створення ринкової інфраструктури потребує значних інвестицій. Відповідно, чим більші обсяги та вища ефективність інвестицій,